

МОН УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(УНУ)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії УНУ

Олена ЯРОШИНСЬКА

28.05. 2026

ПРОГРАМА ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ
зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» для
конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня доктора філософії

Голова фахової атестаційної комісії

Руслан МУДРАК

Умань – 2026

Укладачі: д. е. н., професор Руслан МУДРАК (гарант освітньо-наукової програми); завідувач кафедри економіки, к. е. н., доцент Алла ОСІПОВА; к. е. н., доцент Людмила СМОЛІЙ

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки, підприємництва та інформаційних технологій (протокол №5 від 15 травня 2026р.).

Схвалено вченою радою факультету економіки, підприємництва та інформаційних технологій (протокол № 6 від 18 травня 2026р.).

ЗМІСТ

ВСТУП

- 1. ОРІЄНТОВНІ ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ**
- 2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ**
- 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ**
- 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ВСТУП

Вступ до Уманського національного університету (далі – УНУ) з метою підготовки в аспірантурі здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502), Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН, і Правил прийому до УНУ, затверджених Вченою радою УНУ.

Прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань, зокрема, презентації дослідницької пропозиції чи досягнень.

Презентація дослідницької пропозиції чи досягнень – форма вступного випробування, що передбачена під час вступу до УНУ для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, яка полягає в заслуховуванні, обговоренні та оцінюванні наукового повідомлення вступника.

Презентація дослідницької пропозиції чи досягнень готується вступником до аспірантури особисто і є стислим викладом науково-дослідних ідей стосовно розуміння та перспектив дослідження обраної наукової тематики (теми).

Метою презентації дослідницької пропозиції є встановлення рівня обізнаності вступника та вміння застосовувати отримані знання у наукових дослідженнях; визначення здатності вступника виокремлювати, систематизувати, розв’язувати, презентувати актуальні проблеми обраної наукової тематики (теми), критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових досліджень із дотриманням належної академічної та професійної доброчесності.

Завданням презентації дослідницької пропозиції є:

- виявлення у вступника здібностей щодо здійснення науково-дослідницької діяльності за обраною науковою тематикою (темою), системності та послідовності мислення, глибини її розуміння;

- оцінка вміння презентувати матеріал і брати участь у наукових дискусіях.

У дослідницькій пропозиції обґрунтовується актуальність наукової тематики (теми) та методологія її дослідження, викладаються основні завдання та можливі шляхи їх розв'язання, визначаються об'єкт і предмет дослідження, відображаються очікувані наукові результати.

Дослідницька пропозиція має характер творчої самостійної роботи. Виклад матеріалу не обмежується лише описовим підходом до розкриття обраної тематики (теми), а повинна відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору вступника на можливі варіанти її вирішення.

1. ОРІЄНТОВНІ ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Презентація дослідницької пропозиції чи досягнень повинна відповідати науковій тематиці, визначеній відповідною освітньо-науковою програмою. Представлена вступником дослідницька пропозиція у запропонованому формулюванні та змістовній інтерпретації не обов'язково повинна стати темою дисертаційного дослідження у разі зарахування до аспірантури.

Орієнтовна тематика дослідницьких пропозицій

1. Економічна ефективність використання земельних ресурсів і шляхи її підвищення.
2. Економічна ефективність використання основного капіталу і шляхи її підвищення.
3. Напрями підвищення ефективності використання трудових ресурсів.
4. Продуктивність праці та напрями її зростання.
5. Економічна ефективність виробництва (на прикладі виду продукції) та шляхи її підвищення.
6. Стан та перспективи розвитку продовольчого підкомплексу (вказати вид продукції) аграрного сектору економіки регіону (країни).
7. Ринок (вказати вид продукції) і напрями його розвитку.
8. Виробнича інфраструктура і шляхи її розвитку.
9. Економічні засади функціонування і розвитку фермерських господарств.
10. Формування і підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів підприємств.
11. Формування і підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства.
12. Інвестиційна привабливість підприємства: економічна оцінка та шляхи її покращення.
13. Господарська діяльність підприємства: економічна оцінка та шляхи покращення результатів.

14. Система мотивації праці та шляхи її удосконалення.
15. Ефективність управління інвестиційною діяльністю підприємства: економічна оцінка та шляхи покращення.
16. Формування та відтворення трудового потенціалу регіону.
17. Ринок праці та розробка стратегії формування продуктивної зайнятості населення на сільських територіях регіону.
18. Стан та напрями покращення соціальної інфраструктури сільських територій.
18. Формування та реалізація стратегії підприємства.
19. Конкурентоспроможність продукції підприємства та шляхи її підвищення.
20. Конкурентоспроможність підприємства та шляхи її підвищення.
21. Фінансовий стан підприємства: оцінка та розробка заходів його покращення.
22. Господарські ризики підприємства: оцінка та розробка системи заходів із їх нейтралізації.
23. Економічна ефективність інноваційних процесів на підприємствах галузі (вказати галузь).
24. Стан інноваційної діяльності підприємства та напрями його її розвитку.
25. Інноваційний потенціал підприємства та обґрунтування шляхів його розвитку.
26. Стан та напрями розвитку муніципального соціально-економічного комплексу.
27. Стан та напрямки підвищення ефективності регулювання розвитку муніципальної економіки місцевими органами влади.
28. Стратегії соціально-економічного розвитку сільських територій (на прикладі).
29. Розвиток сільських територій регіону (вказати) на умовах сталості.
30. Стратегії соціально-економічного розвитку міста (на прикладі).
31. Соціальна відповідальність бізнесу в контексті розвитку місцевих тери-

торіальних громад.

32. Ділове партнерство, як інструмент соціальної відповідальності місцевої влади, бізнесу та громадських організацій.
33. Стан та напрями розвитку екологічної економіки (на прикладі території).
34. Економічні інструменти екологічної політики в контексті європейської інтеграції.
35. Еколого-економічна оцінка проєктів.
36. Капітальні інвестиції та поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища.
37. Механізм соціального захисту та його удосконалення (на прикладі).
38. Стратегічні цілі та політика підприємства у сфері соціальної відповідальності.
39. Напрями удосконалення бюджетно-податкової політики України в контексті євроінтеграції.
40. Напрями удосконалення грошово-кредитної політики України в контексті євроінтеграції.
41. Політика захисту національних інтересів в умовах глобалізації.
42. Напрями розвитку митно-тарифної політики України в умовах євроінтеграції.
43. Патентна політика в контексті європейської інтеграції.
44. Економічна безпека та правове забезпечення інтелектуальної власності в Україні.
45. Продовольча безпека України в умовах глобалізації.
46. Стан та перспективи розвитку вітчизняного агропродовольчого виробництва в умовах євроінтеграції.
47. Формування та розвиток продовольчого ринку України в умовах євроінтеграції.
48. Розвиток екологічних інновацій у бізнесі
49. Матеріально-технічне забезпечення бізнесу в сучасних умовах
50. Перспективи забезпечення економічної безпеки підприємства

51. Стратегія управління діяльністю підприємств малого бізнесу
52. Соціальна відповідальність підприємств малого та середнього бізнесу
53. Стратегічне планування розвитку підприємства
54. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємства
55. Ринкова стратегія підприємства в умовах конкурентного середовища
56. Обґрунтування ринкової стратегії підприємства на основі SWOT-аналізу господарського середовища
57. Стратегії цінової конкуренції аграрного бізнесу
58. Формування інвестиційних ресурсів аграрних підприємств.
59. Стратегія забезпечення ефективного розвитку сільськогосподарських та переробних галузей аграрного сектору економіки.
60. Сталий розвиток аграрного бізнесу в умовах євроінтеграції.
61. Промислове виробництво України: стан та перспективи розвитку.
62. Зміна експортної моделі економіки України – перехід від торгівлі сировиною до торгівлі напівфабрикатами і готовою продукцією.
63. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб, громадян, які втратили майно в результаті бойових дій, УБД та їх сімей в умовах воєнного стану.
64. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб, громадян, які втратили майно в результаті бойових дій, УБД та їх сімей в умовах післявоєнного стану.
65. Вплив Угоди про ПВЗВТ Україна-ЄС на вітчизняне агропродовольче виробництво: нинішній стан та способи покращення.

2. ВИМОГИ ДО ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ЧИ ДОСЯГНЕНЬ

Дослідницька пропозиція – це наукова доповідь тривалістю до 10 хвилин, підготовлена вступником до аспірантури, що є стислим викладом науково-дослідних ідей стосовно розуміння та перспектив дослідження обраної наукової тематики (теми). Доповідь повинна демонструвати наукову обізнаність вступника, розуміння змісту дослідження обраної наукової проблеми, володіння методикою проведення науково-дослідницької роботи.

Орієнтовна структура презентації дослідницької пропозиції чи досягнень містить наступний рекомендований перелік компонентів:

- обґрунтування актуальності обраної теми;
- ступінь її розробленості у наукових дослідженнях;
- основні завдання та можливі шляхи їх вирішення;
- об'єкт і предмет дослідження;
- передбачувана структура наукового дослідження;
- інформація про наукові досягнення, опубліковані наукові праці.

Презентація дослідницької пропозиції чи досягнень включає доповідь вступника та відповіді запитання на поставлені членами предметної комісії.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ЧИ ДОСЯГНЕНЬ

Презентація дослідницької пропозиції чи досягнень оцінюється предметною комісією з відповідної спеціальності, склад якої затверджується наказом ректора УНУ.

За результатами презентації дослідницької пропозиції чи досягнень виставляється оцінка за шкалою 100 – 200 (з кроком не менше ніж в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку («незадовільно»). Мінімальна кількість балів, із якою вступник допускається до участі у конкурсному відборі – 100.

Критерії оцінювання презентації дослідницької пропозиції чи досягнень

Кількість балів	Характеристики відповіді
181-200	Вступник послідовно і логічно виклав у презентації пропозиції матеріал щодо обґрунтування тематики наукового дослідження, його актуальності, стану розробки в наукових дослідженнях; можливі шляхи розв'язання поставлених завдань. Пропозиція відрізняється повнотою та достовірністю використаної інформації; логічністю структури; композиційною цілісністю; наявністю критичної оцінки наведених відомостей; аргументованістю висновків; чіткістю та лаконічністю викладу; грамотністю та відповідністю викладу нормам української мови й академічного стилю. Під час обговорення і запитань вступник виявив глибоке і повне осмислення змісту матеріалу, в якому він легко орієнтується, володіння поняттєвим апаратом. Відповіді на запитання вступника вказують на здатність до аналізу й інтерпретації обраного предмета дослідження, відмінне володіння навичками логічного і послідовного викладу матеріалу.
141-180	Зроблено послідовне та логічне викладення матеріалу. Подання задуму автора є максимально зручним для сприйняття науковою аудиторією. Пропозиція характеризується повнотою та достовірністю використаної інформації; логічністю структури; композиційною цілісністю; наявністю критичної оцінки наведених відомостей; аргументованістю висновків; чіткістю та лаконічністю викладу; грамотністю та відповідністю викладу нормам української мови та академічного стилю. Вступник виявив достатнє опанування змісту матеріалу, в якому він легко орієнтується, володіння поняттєвим апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, висловлювати та обґрунтовувати свої судження, але у пропозиції та під час обговорення трапляються окремі неточності (похибки). Відповіді на запитання вступника засвідчують задовільний рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань і здатності до їх засвоєння й інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного та послідовного викладу.
100-140	Вступником продемонстровані знання та розуміння основних положень представленої дослідницької пропозиції, її актуальність, стан розробки у наукових дослідженнях, можливі шляхи розв'язання поставлених завдань. Проте, виклад матеріалу в пропозиції та під час обговорення неповний і непослідовний; зустрічаються неточності у визначенні понять, виявлено нездатність доказово обґрунтувати свої судження. Відповіді вступника вказують на досить низький рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння й інтерпретації, прийнятне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його оформлення.
0-99	Вступником продемонстровано недостатній рівень знань і розуміння основних положень представленої дослідницької пропозиції, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу матеріалу. Відповіді вступника неправильні, недостовірні, характеризуються недостатнім рівнем обґрунтованості й аргументованості.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Автоматизована система аналізу та управління ризиками. Митна енциклопедія : у 3 т.; редкол.: І. Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін.; Держ. НДІ мит. справи. 2-ге вид. Хм. : ПП Мельник А. А., 2014. Т. 1. 592 с.
2. Андрейшина Н. Б. Аналіз сучасних підходів до моделювання економічної динаміки [Електронний ресурс]. *Інвестиції: практика і досвід*. 2015, №7. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2015/11.pdf
3. Афанасьєв Є. В., Рябека О. Г. Моделювання макроекономічних інноваційних процесів у системі державного регулювання розвитку економіки України [Електронний ресурс]. *Ефективна економіка*, 2013, № 6. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/efek_2013_6_63.pdf
4. Адам Сміт. *Багатство народів. Дослідження про природу та причини добробуту націй*. К.: Наш формат, 2018. 722с.
5. Аджемоглу Д., Робінсон Дж. *Чому нації занепадають. Походження влади, багатства і бідності* / пер. О.Дем'янчук. К.: Наш формат, 2022. 440с.
6. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: підруч. у 2-х кн. Кн. 2: Мікроекономіка; ред. Панчишин С., Островерха П. К. : Знання, 2010. - 437 с.
7. Антикризове корпоративне управління: теоретичні та прикладні аспекти: навчальний посібник; С. С. Гасанов, А. М, Штангрет, Я. В. Котляревський та ін. К.: ДННУ «Акад. фін. Управління», 2012. 301 с.
8. Антикризий менеджмент: навч. посібник; Скібіцька Л. І., Матвєєв В. В., Щелкунов В. І. та ін. К.: ЦУЛ, 2014. 584 с.
9. Блок У. *Приватні дороги. Людські та економічні чинники* / пер. Н.Афончина, В.Золотарьов. К.: Wellbooks, 2021. 532с.
10. Білоскурський Р. Р. Моделювання балансових систем «витрати-випуск» з урахуванням переробки відходів виробництва [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Чернівецького університету*, 2012, випуск 623-626: Економіка. С. 306-310. URL: file:///C:/Documents%20and%20Settings/Админ/Мои%20документы/Downloads/Nvchu_ec_2012_623-626_61.pdf
11. Буреннікова (Поліщук) Н.В., Буренніков Ю.Ю. *Математичні методи економічного аналізу: теорія і практика: навч. посібник*. Вінниця: ВНТУ, 2013. 292 с.
12. Бутко М.П. та ін. Регіональна економіка в модернізаційному форматі: підручник. К.: Центр навчальної літератури (ЦНЛ), 2020. 432с.
13. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
14. Вебер М. *Протестантська етика і дух капіталізму* / О.Погорілий. К.:

Наш формат, 2023. 216с.

15. Гаєк Ф. *Шлях до рабства* / пер. С.Рачинський. К.: Наш формат, 2022. 208с.

16. Грем Макстон, Йорген Рандерс. *У пошуках добробуту. Керування економічним розвитком для зменшення безробіття, нерівності та змін клімату*. К.: Rabulum, 2017. 320с.

17. Грантківська Г.Е., Косік А.Ф. *Макроекономіка. Навчальний посібник*. К.: Центр учбової літератури, 2019. 672с.

18. Гринчуцький В.І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. *Економіка підприємства: навч. посібник*. К. : Центр учбової літератури, 2010. 304 с.

19. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І.П. *Управління проектами: Навчальний посібник*; за ред. В.В. Дергачової. К.: КПІ ім. І. Сікорського, 2017. 429с.

20. Джеймс Рікардз. *Валютні війни. Витоки наступної світової кризи*. К.: Наш формат, 2018. 348с.

21. Економіка підприємства: Підручник. 4-е вид., доп. і перероб.; за ред. Г.А. Швиданенко. К.: КНЕУ, 2009. - 640 с.

22. Едеір Тернер. *Між боргом і дияволом. Гроші, кредит та реформування глобальних фінансів*. К.: Апріорі, 2020. 416с.

23. Ерхард Л. *Добробут для всіх* / пер. А.Лапчак, В.Сеник. К.: Наш формат, 2022. 384с.

24. *Інформаційна система щодо управління ризиками*. Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції; А. Г. Чубенко, М. В. Лошицький, Д. М. Павлов, С. С. Бичкова, О. С. Юнін. Київ : Ваіте, 2018. С. 315.

25. Ігнатюк А. І. *Економіка галузевих ринків: навчальний посібник*. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 448 с.

26. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>

27. Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 27.03.2014 № 1166-УІІ [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1166-18#Text>

28. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14.10.2014 № 1702-УІІ [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

29. Кеннет Рогофф, Кармен Рейнгарт. *Циклічна історія фінансових криз*. К.: Наш формат, 2019. 544с.

30. Конституція України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

31. Козакова О. М., Забарна Е.М. *Макроекономіка : підручник*. Херсон: Олді-плюс, 2018. 428 с.

32. Карпець Е. П. *Використання таблиці витрати-випуск для формування збалансованої матеріально-фінансової стратегії*

розвитку економіки [Електронний ресурс]. URL:
<http://dspace.nbuuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/86355/15-Karpets.pdf?sequence=1>

33. Кораблін С.О. *Макроекономічна динаміка України: пастка сировинних ринків : монографія*. К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України», 2017. 308 с.

34. Лок Дж. *Два трактати про правління* / пер. П.Содомора. К.: Наш формат, 2023. 312с.

35. Лишиленко В.І. *Регіональна економіка: підручник*. К.: Центр навчальної літератури (ЦНЛ), 2019. 384 с.

36. Литвиненко К. О. *Мультиплікативна модель впливу інвестування на підприємницький сектор (на прикладі комерційної нерухомості)* [Електронний ресурс]. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016, №16. С. 41-45. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/16_2016/11.pdf

37. Менгер К. *Принципи економічної науки. Перша загальна частина* / пер. Н.Афончина, О.Бялова. К.: Wellbooks, 2022.

38. Милашко О. Г. *Статистичний аналіз динаміки макроекономічних пропорцій за даними таблиці «витрати-випуск»* [Електронний ресурс]. URL:

<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1055/1/Статистичний%20аналіз%20динаміки%20макроекономічних%20пропорцій%20за%20даними%20таблиці%20«витрати-випуск».pdf>

39. *Менеджмент і адміністрування : підручник для магістрів*; колектив авторів: З.І. Галушка, А.А. Антохов, В.М. Запужляк, Б.Д. Сторощук, Ю.О. Терлецька, Т.Р. Заволічна, І.Я. Кузьмук. Чернівці, 2021. 437 с.

40. *Моделі ідентифікації макроекономічних дисбалансів в Україні : кол. моногр.*; за ред. д-ра екон. наук Скрипниченко М.І. ; НАН України, ДУ Інститут економіки та прогнозування НАН України. К., 2015. 544 с. http://ief.org.ua/docs/mg/Monogr_Modeli%20identyfikacii%20macroeconomicnyh%20dysbalanciv_2015.pdf

41. Мудрак Р. П., Бурляй А. П., Костюк В. С. та ін. *Економічна теорія: Навчальний посібник*. Умань: «Візаві», 2018. 720 с.

42. Мудрак Р. П., Лагодієнко В. В. *Агроінфляція та індекс споживчих цін на продовольчі товари: порівняльний аналіз «Україна – ЄС»*. *Економіка України*, 2018, №1. С. 28-39.

43. Мудрак Р. П., Довгаль О. В. *Актуальні проблеми глобальної економіки: зміни у світовому виробництві в постпандемічний період. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*, 2020, Випуск 96, Частина 2. С. 116-131.

44. Мудрак Р. П., Довгаль О. В. Актуальні проблеми глобальної економіки: голод та недоїдання. *Український журнал прикладної економіки*, 2020, Том 5, № 2. С. 311-319.

45. Непочатенко О.О., Мудрак Р.П., Бечко П.К., Непочатенко О.А. Роль кредитного ринку в забезпеченні банківськими кредитами сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*, 2020, №23. С. 10-16.

46. Нестерчук Ю.О., Мудрак Р.П., Мельник Л.Ю., Чернега І.І., Власюк С.А. Теоретичні основи класифікації регуляторних механізмів розвитку підприємницької діяльності в аграрній сфері [Електронне видання]. *Ефективна економіка*, 2021, №7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9041>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.7.2

47. Нестерчук Ю.О., Мудрак Р.П., Мельник Л.Ю., Соколюк С.Ю., Власюк С.А. Вплив регуляторних механізмів підприємницької діяльності на бюджетно-податковий процес та сталий розвиток регіонів. *Агросвіт*, 2021, № 13-14. С. 3-10. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.13-14.3

48. Nesterchuk Yu., Bechko P., Mudrak R., Sokoliuk S., Melnyk L. State tools for the development of entrepreneurial activity in the agrarian sphere. *Laplace et Revista (International)*. 2021. Vol.7. N. 3B. P.125-138

49. Майкл Портер. *Конкурентна перевага. Як досягати стабільно високих результатів*. К.: Наш Формат, 2019. 624с. ISBN 978-617-7730-65-0

50. Майкл Портер. *Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів*. К.: Наш Формат, 2020. 424с. ISBN 978-617-7730-19-3

51. Mudrak R., Lagodiienko V., Lagodiienko N. Impact of aggregate expenditures on the volume of national production. *Economic Annals–XXI*, 2018, №172(7-8). P. 44-50. <https://doi.org/10.21003/ea.V172-08>

52. Mudrak R., Nyzhnyk I., Lagodiienko V., Lagodiienko N. Impact of seasonal production on the dynamics of prices for meat and dairy products in Ukraine. *TEM Journal*, 2019, Vol.8, No.4. P. 1159-1168. DOI: 10.18421/TEM84-08

53. Mudrak R., Lagodiienko V., Lagodiienko N., Rybchak V. Food Affordability and Economic Growth. *TEM Journal*, 2020, Vol. 9, Issue 4. P. 1571-1579. DOI: 10.18421/TEM94-32

54. Mudrak R., Lagodiienko V., Kordzaia, N. Industry Structure of Agri-Food Production and Consumer Food Price Index. *Scientific Horizons*. 2022. Tom 25. No7. P. 90-100.

55. Мудрак Р.П., Ревуцька А.О., Осіпова А.А., Пархоменко Л.А. Макроекономічна нестабільність – безробіття. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*, 2021, випуск 99, частина 2. С. 103-115. DOI: 10.31395/2415-8240-2021-99-2-103-11

56. Мудрак Р.П. Макроекономічна нестабільність: інфляція. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 2. С. 10-17.

57. Мудрак Р.П., Лагодієнко В.В., Демченко О.В. Економічна складова сталого розвитку сільського господарства України. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2022. Випуск 101. Частина 2. С. 141-152.

58. Мудрак Р.П., Лагодієнко В.В., Демченко О.В. Проблеми реалізації концепції сталого розвитку в аграрному секторі економіки України. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 3. С. 204-213. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-3-28>
59. Мудрак Р.П. ВВП України за категоріями кінцевого використання [Електронний ресурс]. *Ефективна економіка*. 2023. №2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.1>
60. Мудрак Р.П., Грабек Я.А. Глобальні ланцюги вартості у виробництві продовольства та місце України в них. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2023. Випуск 103. Частина 2. С. 16-29. DOI: 10.32782/2415-8240-2023-103-2-16-29
61. Мудрак Р.П. Розподіл української зернової продукції між внутрішнім та зовнішнім ринком: стан, причини та наслідки. *Економіка харчової промисловості*. 2023. Том 15. Випуск 3. С. 3-12. <https://doi.org/10.15673/fie.v15i3.2743>
62. Мудрак Р.П. Інвестиційне забезпечення сталого аграрного виробництва України: стан та ключові ризики [Електронний ресурс]. *Ефективна економіка*. 2024. № 1. <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.10>
63. Мудрак Р.П., Андрусак Н.О. Ризики соціальної сталості аграрного виробництва України. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2024. Випуск 104. Частина 2. С. 116-131. DOI: 10.32782/2415-8240-2024-104-2-116-131
64. Мудрак Р.П. Диспропорційність глобального економічного розвитку. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2024. Випуск 105. Частина 2. С. 27-40. DOI: 10.32782/2415-8240-2024-105-2-27-40
65. Мудрак Р.П. Інвестиційне забезпечення харчової промисловості України. *Food Industry Economics*. 2025. Том 17. №1. С. 54-61. <https://doi.org/10.15673/fie.v17i1.3104>
66. Мудрак Р.П. Глобальна демографічна проблема: суть та способи вирішення. *Збірник наукових праць Уманського національного університету*. 2025. Випуск 106. Частина 2. С. 457-470. DOI 10.32782/2415-8240-2025-106-2-457-470
67. Мудрак Р.П., Козак К.Б., Лагодієнко В.В., Лагодієнко Н.В. Стан та перспективи надходження інвестицій в економіку України. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 18. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16698446>
68. Козак К.Б., Лагодієнко Н.В., Мудрак Р.П., Ларіна Т.Ф. Трансформація інвестиційної політики під час війни та післявоєнного відновлення. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 19. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16751528>
69. Мудрак Р.П. Молокопродуктовий підкомплекс України: стан і перспективи розвитку. *Збірник наукових праць Уманського національного університету*. 2025. Випуск 107. Частина 2. С. 296-305. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-107-2-296-305
70. Мудрак Р., Лагодієнко В., Осіпова А., Фротер О., Власюк С. Вплив національних заощаджень на темпи економічного зростання. *Financial and*

Credit Activity: Problems of Theory and Practice. 2026. Том 2. №67С. 416-432. DOI:10.55643/fscaptr.2.67.2026.5084

71. Олійник Д.А. Механізм формування банківського процента на макроекономічному рівні та його економіко-математична модель. *Економіка України*, 2017, №2. С. 73-89. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2019.02.073>

72. Останкова Л. А., Шевченко Н. Ю. *Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками: навч. посіб.* К. : ЦУЛ, 2011. 256 с.

73. Панчишин С. М. *Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка»*; вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. С. 118.

74. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. *Економіка та фінанси підприємства: підручник*. Львів, 2015. 408 с.

75. Поченчук Г. *Інституціональний розвиток економіки в умовах фінансової глобалізації: монографія*. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 420 с.

76. Податковий кодекс України: [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

77. Резнікова Н.В., Панченко В.Г., Іващенко О.А. Від ревізії економічної теорії до ревізії економічної політики: пастки нового макроекономічного консенсусу. *Економіка України*, 2021, №3. С. 19-40. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.03.019>

78. Резнікова Н.В., Панченко В.Г., Іващенко О.А. Від синтезу економічних теорій до політичного консенсусу: монетарно-фіскальні дилеми макроекономічної стабілізації в умовах коронакризи. *Економіка України*, 2021, №4. С. 3-29. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.04.003>

79. Роберт Райх. *Врятувати капіталізм. Як змусити вільний ринок працювати на людей*. К.: Наш Формат, 2018.

80. Сокольська Т.В., Юхименко П.І. та ін. *Глобалізація та політика національної безпеки*. К.: Центр навчальної літератури, 2021. 408с.

81. Талер Р. *Поведінкова економіка. Чому люди діють ірраціонально і як отримати з цього вигоду (оновл. вид.)* / пер. С.Крикуненко. К.: Наш формат, 2021. 464с.

82. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. *Планування діяльності підприємства : навч. посібник*; [3-тє видання]. К. : Каравела, 2008. 352 с.

83. Фесенко Т.Г. *Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навчальний посібник*. Х.: ХНАМГ, 2012. 181 с.

84. Чандрян Наїр. *Держава сталого розвитку. Майбутнє урядування, економіки та суспільства*. К.: Наш Формат, 2020. 288с.

85. Чалмерс Дж. *Японське економічне диво. Як професійна влада та бізнес збудували провідну економіку світу* / пер. Р.Ключко. К.: Наш формат, 2022. 456с.

86. Юхименко П.І. та ін. *Конкурентоспроможність підприємства: підруч-*

ник. К.: Центр навчальної літератури (ЦНЛ), 2020. 320с.

87. Thilak Ranaweera, Jos Verbeek. The revised minimum standard model extended (RMSM-X). *Integrated global models of sustainable development*, Vol. I. <http://www.eolss.net/sample-chapters/c15/e1-47-06.pdf>